

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“РИНОК НЕРУХОМОСТІ
(РИНОК ЗЕМЛІ І НЕРУХОМОСТІ)”
(для бакалаврів)

МАУП

Київ

ДП «Видавничий дім «Персонал»

2012

Підготовлено доцентами кафедри організації самоврядування УАІСНС
МАУП *В. В. Утвенком та П. В. Сацьким*

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 1 від 31.08.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Утвенко В. В., Сацький П. Ф. Навчальна програма дисципліни “Ринок
нерухомості (Ринок землі і нерухомості)” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид.
дім «Персонал», 2012. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план,
зміст дисципліни “Ринок нерухомості (Ринок землі і нерухомості)”, вказівки
до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для са-
моконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2012
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Ринок нерухомості” (“Ринок землі і нерухомості”) є однією з дисциплін, що належить до тих, що створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців у сфері аграрного менеджменту, землевпорядкування та кадастру, а також державного управління і місцевого самоврядування, для ефективного ведення підприємницької діяльності та фермерського господарства.

Підготовка фахівців у цих сферах має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацювати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються основ державного управління і місцевого самоврядування, ведення підприємницької діяльності, а також у сфері землеволодіння та землекористування.

У зв'язку з цим у програмі вивчення дисципліни “Ринок нерухомості” (“Ринок землі і нерухомості”) для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр міститься як теоретичний матеріал, так і специфіка застосування отриманих знань та навичок на практиці.

Земельні перетворення в Україні викликали значні зміни земельних відносин, організаційно-правових і організаційно-територіальних форм землевпорядкування і власності на землю. На першому етапі земельної реформи була ліквідована монополія державної власності на землю. Перерозподіл земель, поява різних форм власності і господарювання дозволили сформулювати основу нового земельного ладу. Крім цього, в умовах становлення ринкових відносин в незалежній Україні, формування ринку нерухомого майна актуальною стає проблема його конкурентоспроможності, яка полягає у ступені відповідності послуг на певний термін вимогам цільових груп споживачів або обраного ринку за конкретними параметрами та характеристиками. До таких характеристик можна віднести технічні, економічні та екологічні. Для оцінки шляхів підвищення конкурентоспроможних послуг на ринку нерухомості використовують диференціальний, комплексний та змішаний методи діагностики. Методи базуються на використанні одиничних параметрів, які аналізуються, порівнюються та співставляються. З розвитком ринкових відносин в Україні актуальною також є оцінка нерухомого майна, яка може здійснюватися в наступних формах:

- практична діяльність з оцінки майна;
- консультаційна діяльність;
- рецензування звіту про оцінку майна (акта оцінки майна);

- методичне забезпечення оцінки майна;
- навчальна діяльність споживачів.

При виробленні, здійсненні, забезпеченні системності формування ринку нерухомого майна на різних рівнях передбачено узгодження позицій органів державної влади та місцевого самоврядування щодо механізмів формування ринку нерухомості (землі та нерухомості). Ефективність моделі державного управління земельними ресурсами передбачає також вироблення конкретних пропозицій щодо основних шляхів розвитку ринку нерухомості на регіональному та місцевому рівнях. Нарешті, метою курсу є також вивчення:

- сучасних форм організації і здійснення ріелторської діяльності;
- методів оцінки нерухомого майна;
- способів фінансування, кредитування будівництва об'єктів нерухомості в умовах дефіциту грошових ресурсів.

Головне завдання курсу “Ринок нерухомості (Ринок землі і нерухомості)” полягає у вивченні теорії і практики відносин на ринку нерухомості, що виникають між:

- продавцями і покупцями нерухомості;
- власниками майна і державними комерційними організаціями з правами реєстрації, посвідчення обліку операцій з нерухомістю;
- продавцями, покупцями і комерційними підприємствами, що надають посередницькі послуги на ринку нерухомості (ринку землі і нерухомості).

Всебічне засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам **знати:**

- значення ринку нерухомості на ринку капіталів;
- основні складові ринку нерухомості в Україні і за кордоном;
- особливості державного регулювання ринку нерухомості;
- механізми оцінки нерухомого майна, а також орендні відносини на ринку нерухомості;
- фінансові механізми, особливості здійснення іпотечного кредитування на ринку нерухомого майна;
- страхування та оподаткування нерухомості;
- специфіку управління нерухомістю;
- особливості становлення ринку землі у структурі ринку нерухомості;
- механізми формування орендної плати та ціни на землю;
- формування експертної оцінки земельних ділянок сільськогосподарського призначення;

- державне регулювання та особливості управління ринком земельних ресурсів.

Отже, програма навчальної дисципліни “Ринок нерухомості” (Ринок землі і нерухомості)” спрямована на те, щоб дати слухачам знання теоретичних основ дисципліни та застосування ними здобутих знань, умінь та навичок на практиці.

Дисципліна “Ринок нерухомості” (Ринок землі і нерухомості)” викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“РИНОК НЕРУХОМОСТІ
(РИНОК ЗЕМЛІ І НЕРУХОМОСТІ)”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади ринку нерухомого майна
1	Ринок нерухомості, його роль і місце на ринку капіталів
2	Об’єкти та суб’єкти ринку нерухомості
	Змістовий модуль II. Структура ринку нерухомості
3	Державне регулювання ринку нерухомості. Оцінка нерухомості
4	Орендні відносини на ринку нерухомості
5	Біржова торгівля на ринку нерухомості
6	Фінансові аспекти ринку нерухомості. Іпотечне кредитування, його засади, роль і механізми здійснення у ринковій економіці
7	Страховання та безпека операцій з нерухомістю
8	Оподаткування нерухомості та операцій з нерухомістю
9	Управління ринком нерухомості
10	Аналіз закордонного ринку нерухомості
	Змістовий модуль III. Ринок землі у структурі ринку нерухомості
11	Земля як економічний ресурс: зміст, структура та особливості ціноутворення на відновлювальні та невідновлювальні природні ресурси
12	Ринок послуг землі та земельна рента. Орендна плата за землею. Ринок землі в Україні та ціна землі

1	2
13	Експертна оцінка земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Державне регулювання ринку землі
14	Ринок землі у системі суспільного виробництва
15	Особливості управління ринком земельних ресурсів
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“РИНОК НЕРУХОМОСТІ
(РИНОК ЗЕМЛІ І НЕРУХОМОСТІ)”

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади ринку нерухомого майна

Тема 1. Ринок нерухомості, його роль і місце на ринку капіталів

Сутність нерухомості та ринку землі і нерухомості. Місце нерухомості на ринку капіталів. Особливості здійснення операцій з нерухомістю. Структура сучасного ринку нерухомості. Етапи розвитку ринку нерухомості в Україні.

Література [1; 2; 5; 6; 13; 15; 16; 22; 26]

Тема 2. Об'єкти та суб'єкти ринку нерухомості

Об'єкти та учасники ринку нерухомості. Механізми взаємозв'язків учасників ринку нерухомості. Організація прав реєстрації та обліку нерухомості. Комерційні послуги на ринку нерухомості. Суб'єкти ринку нерухомого майна.

Література [1; 2; 5; 6; 13; 15; 16; 22; 26]

Змістовий модуль II. Структура ринку нерухомості

Тема 3. Державне регулювання ринку нерухомості. Оцінка нерухомості

Законодавчі основи діяльності на ринку нерухомості. Реєстрація прав власності і оформлення угод. Сертифікація і ліцензування діяльності на ринку нерухомості. Оцінка нерухомості як окрема галузь знань. Оцінювачі нерухомості, професійні вимоги до них. Випадки

проведення оцінки майна. Структура процесу оцінки. Регіональні особливості регулювання ринку нерухомості.

Література [1; 2; 12; 13; 15; 16; 23; 28; 31; 40]

Тема 4. Орендні відносини на ринку нерухомості

Сутність орендних відносин. Становлення та розвиток орендних відносин в Україні. Орендні ставки. Порядок розрахунків розміру нерухомості. Фонд сприяння молодіжного житлового будівництва.

Література [1; 2; 12; 13; 15; 16; 23; 28; 40]

Тема 5. Біржова торгівля на ринку нерухомості

Роль біржі у розвитку торговельно-посередницьких операцій на ринку нерухомості. Порядок проведення біржових торгів. Формування і контролювання цін на біржі. Брокерська діяльність. Аукціон як форма ринку нерухомості. Регіональні особливості проведення аукціонів.

Література [1; 2; 6; 13; 15; 16; 23; 30]

Тема 6. Фінансові аспекти ринку нерухомості. Іпотечне кредитування, його засади, роль і механізми здійснення у ринковій економіці

Ринок нерухомості як складова інвестиційного проекту. Фінансове інвестування в нерухомість. Механізм фінансування нерухомості. Історія іпотеки. Законодавство про іпотеку. Учасники іпотечних відносин та види іпотеки. Іпотечні цінні папери. Класифікація іпотечних кредитів. Реєстрація іпотек в державних реєстрах.

Література [1; 3; 6; 8; 13; 15; 16; 24; 25; 27]

Тема 7. Страхування та безпека операцій з нерухомістю

Сутність страхування. Основні поняття на страховому ринку. Страхування будівель та іншого майна на випадок вогню, стихійного лиха чи крадіжки. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств. Страхування технічних ризиків. Показники оцінки фінансового стану страхових компаній. Оцінка фінансової стихійності та ділової активності страхових компаній. Методи підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами страхових компаній. Страхування майна громадян.

Література [1; 3; 6; 13; 15; 16; 24; 32]

Тема 8. Оподаткування нерухомості та операцій з нерухомістю

Оподаткування нерухомого майна. Плата за використання земельних ділянок. Оподаткування доходів фізичних осіб від операцій з нерухомістю. Зарубіжний досвід оподаткування нерухомості. Аналіз конкурентної політики на ринку послуг технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна.

Література [1; 3; 6; 13; 15; 16; 30; 32; 33]

Тема 9. Управління ринком нерухомості

Сутність поняття “управління нерухомістю”. Особливості управління ринком нерухомості в Україні. Особливості керування операційною нерухомістю. Особливості керування інвестиційною нерухомістю. Управління державною нерухомістю. Управління колективною та приватною нерухомістю. Формування доходів та видатків при керуванні об'єктом нерухомості.

Література [1; 2; 13; 15; 16; 21; 24; 32; 33; 39]

Тема 10. Аналіз закордонного ринку нерухомості

Маркетингові дослідження ринку нерухомості зарубіжних країн. Приклад класифікації житлової нерухомості. Аналіз закордонних ринків житла й оцінка їх привабливості для закордонних інвесторів. Оцінка привабливості житла для різних груп споживачів. Іпотечне кредитування та вторинний ринок іпотечних кредитів: закордонний досвід. Кредитори на вторинному ринку іпотечних кредитів. Механізми фінансування вторинного ринку іпотечних кредитів в США.

Література [1; 2; 10; 16; 21; 38]

Змістовий модуль III. Ринок землі у структурі ринку нерухомості

Тема 11. Земля як економічний ресурс: зміст, структура та особливості ціноутворення на відновлювальні та невідновлювальні природні ресурси

Сутність землі як економічного ресурсу. Земельні ресурси у структурі ринку нерухомості. Загальна характеристика земельного фонду та ринку землі в Україні. Специфіка ціноутворення на відновлювальні земельні ресурси. Ринки відновлювальних земельних ресурсів. Ринки невідновлювальних земельних ресурсів.

Література [1; 4; 9–11; 14; 17–19; 29; 31; 34–36; 38]

Тема 12. Ринок послуг землі та земельна рента. Орендна плата за землю. Ринок землі в Україні та ціна землі

Сутність ринку земельних послуг в Україні. Земельна рента та її розвиток в Україні. Оренда землі. Порядок визначення орендної платні за землю. Ціна землі. Взаємодія попиту на землю та пропозиції землі. Регіональні особливості ціноутворення на ринку земельних ресурсів.

Література [1; 4; 7; 9–11; 14; 17–19; 34–36; 38]

Тема 13. Експертна оцінка земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Державне регулювання ринку землі

Сутність експертної оцінки земельних ділянок. Особливості об'єкта експертної оцінки. Відмінності експертної оцінки від інших видів оцінки. Сегментація ринку сільськогосподарських земель. Способи визначення ринків вартості земельних ділянок. Орендна плата за землю. Сутність та особливості державного регулювання ринку землі в Україні.

Література [1; 4; 7; 9–11; 14; 17–19; 34–36; 39]

Тема 14. Ринок землі у системі суспільного виробництва

Земельно-територіальний ресурс у системі суспільних інтересів і виробництва. Земельна власність. Земля як товар у ринковій економіці. Соціально-економічний зміст земельних відносин. Земельні відносини як складова господарського механізму країни. Землеустрій в умовах ринкової економіки.

Література [1; 4; 7; 9–11; 14; 17–20; 34–37; 39]

Тема 15. Особливості управління ринком земельних ресурсів

Поняття “управління ресурсами”, “управління земельними ресурсами”. Земельні ресурси як об'єкт управління. Роль системи управління земельними ресурсами в соціально-економічному розвитку держави та регіонів. Еволюція розвитку системи управління земельними ресурсами в Україні. Земельні ресурси як основа економічного поняття власності та господарювання. Особливості державного управління земельними ресурсами. Формування джерел фінансування системи управління земельними ресурсами. Локальні нормативно-правові акти з управління земельними ресурсами.

Література [1; 4; 7; 9–11; 14; 17–20; 34–37; 39]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менш ніж 12 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

вступ (обсягом до 2-сторінок), де висвітлюються суть і значення теми;

основну частину — розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки, де підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції;

список використаних джерел, на які даються посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підписується виконавцем.

У встановлений термін подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. У випадку необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Ринок нерухомості, його роль і місце на ринку капіталів.
2. Становлення та розвиток ринку нерухомості в Україні.
3. Об'єкти та суб'єкти ринку нерухомості в Україні. Структура ринку нерухомості.
4. Порядок реєстрації прав власності на нерухомість.

5. Державне регулювання ринку нерухомості. Оцінка нерухомості.
6. Нормативно-правове забезпечення державного регулювання ринку нерухомості.
7. Орендні відносини на ринку нерухомості в Україні.
8. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування щодо налагодження орендних відносин на ринку нерухомості на регіональному і місцевому рівнях.
9. Біржова торгівля на ринку нерухомості.
10. Аукціон як одна з форм ринку нерухомості.
11. Фінансові аспекти ринку нерухомості.
12. Іпотечне кредитування, його роль і механізми здійснення у ринковій економіці.
13. Особливості страхування нерухомості в Україні.
14. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо страхування нерухомості та безпеки операцій з нерухомим майном.
15. Особливості оподаткування нерухомого майна в Україні.
16. Оподаткування нерухомості на регіональному та місцевому рівнях.
17. Особливості управління ринком нерухомості в Україні.
18. Регіональні особливості управління ринком нерухомості.
19. Аналіз закордонного ринку нерухомості.
20. Маркетингові дослідження ринку нерухомості Європейських країн.
21. Ринок землі у структурі ринку нерухомості.
22. Особливості ціноутворення на відновлювальні та невідновлювальні природні ресурси.
23. Ринок послуг землі та земельна рента.
24. Моделі орендного ринку земельних ресурсів.
25. Експертна оцінка земельних ділянок сільськогосподарського призначення.
26. Взаємодія регіональних і місцевих органів державного управління та органів місцевого самоврядування щодо регулювання ринку земельних ресурсів.
27. Ринок землі у системі суспільного виробництва.
28. Особливості формування земельних відносин у новітній історії України.
29. Сутність і роль управління земельними ресурсами.
30. Особливості управління ринком земельних ресурсів в Україні.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність ринку землі та нерухомості.
2. Назвіть головні переваги ринку нерухомості.
3. Висвітліть характерні особливості становлення та розвитку ринку нерухомості (ринку землі та нерухомості) в Україні.
4. Місце ринку нерухомості на ринку капіталів.
5. Охарактеризуйте структуру ринку нерухомості.
6. Порядок реєстрації прав на нерухоме майно.
7. Накресліть структурну схему агентств нерухомості.
8. Хто надає комерційні послуги на ринку нерухомості?
9. Які органи державної влади регулюють ринок нерухомості?
10. Висвітліть основні напрями державного регулювання оціночної діяльності в Україні.
11. Яким чином здійснюється державне регулювання ринку нерухомості?
12. Проаналізуйте порядок реєстрації земельних ділянок в Україні.
13. Розкрийте сутність орендних відносин.
14. Яким чином здійснюється порядок розрахунків розміру нерухомості?
15. Висвітліть діяльність органів місцевого самоврядування щодо налагодження орендних відносин на ринку нерухомості.
16. Чим регулюються комерційні орендні відносини?
17. Яким чином здійснюється керування об'єктами нерухомості?
18. Що таке аукціони? Висвітліть регіональні особливості проведення аукціонів.
19. Що таке брокерська діяльність?
20. Основні переваги та недоліки брокерської діяльності.
21. Хто здійснює фінансове інвестування нерухомого майна?
22. Нормативно-правові акти регулювання іпотечного кредитування.
23. Що таке показники конкурентоспроможності?
24. Висвітліть характерні особливості функціонування вторинного ринку іпотечних кредитів в Україні.
25. Особливості страхування нерухомого майна в Україні.
26. Дайте порівняльну характеристику особливостям страхування нерухомості в Україні та за кордоном.
27. Охарактеризуйте взаємодію органів державного управління та місцевого самоврядування щодо страхування нерухомості.
28. Яким чином здійснюється страхування майна на випадок крадіжки?

29. Охарактеризуйте особливості оподаткування юридичних та фізичних осіб від операцій з нерухомістю.
30. Особливості оподаткування нерухомого майна на регіональному рівні.
31. Які податки та збори надходять з нерухомого майна до місцевих бюджетів?
32. Назвіть максимальну ставку оподаткування доходів фізичних осіб від операцій з нерухомістю.
33. Що таке керування нерухомістю у вузькому та широкому розумінні?
34. Основні аспекти керування нерухомістю.
35. Відмінності між інвестиційною й операційною нерухомістю.
36. Чим відрізняються показники потенційного й ефективного валового доходу?
37. Якою структурою здійснюється Американське іпотечне кредитування?
38. Дайте розгорнутий аналіз закордонних ринків житла.
39. Що включає в себе місце розташування нерухомого майна в зарубіжних країнах?
40. Характерні особливості кредитування нерухомого майна в Російській Федерації.
41. Порівняйте особливості землі як природного ресурсу з фізичним капіталом і працею.
42. Позитивні й негативні наслідки втручання держави на ринку природних (земельних) ресурсів.
43. Що таке відновлювальні природні ресурси?
44. Сутність поняття “невідновлювальні природні ресурси”.
45. Основні моделі орендного ринку земельних ресурсів.
46. Яким чином здійснюється взаємодія попиту та пропозиції на ринку земельних ресурсів?
47. Основні чинники, що впливають на попит на землю сільськогосподарського призначення.
48. У чому полягають проблеми рівноваги земельного ринку в Україні?
49. Головні механізми експертної оцінки земельних ресурсів в Україні.
50. Проаналізуйте особливості нормативно-правового забезпечення експертної оцінки земель сільськогосподарського призначення.

51. Чи можуть органи місцевого самоврядування в достатній мірі впливати на регулювання ринку земельних ресурсів?
52. Основні підходи до визначення ринкової вартості земельних ділянок.
53. Принципові положення земельно-територіального ресурсу як економічна категорія.
54. Соціально-економічний зміст земельних відносин в Україні.
55. Проаналізуйте роль земельних відносин в економічній системі зарубіжних країн.
56. Характерні особливості формування земельних відносин у ринковій економіці України.
57. Розкрийте сутність управління земельними ресурсами.
58. Особливості інформаційного забезпечення управління земельними ресурсами в Україні.
59. Загальна характеристика функцій управління земельними ресурсами.
60. Роль геоінформаційних технологій в інформаційному забезпеченні управління земельними ресурсами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Асаул А. Н.* Экономика недвижимости. — СПб.: Питер, 2008. — 624 с.
2. *Буланова Н. В.* Рынок недвижимости: состояние и перспективы развития: Учеб. пособие для системы доп. проф. образования. — М., 2003. — 146 с.
3. *Бондаренко О. І., Баранцев П. П.* Ринок нерухомості. Оподаткування. Обов'язкові збори та платежі. Адміністративна та кримінальна відповідальність. — Луганськ “Промдрук” ДСД “Лугань”, 2000. — 256 с.
4. *Гончарова Н. О., Ігнатюк А. І., Малиш Н. А. та ін.* Мікроекономіка: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. — К.: МАУП, 2005. — 304 с.
5. *Господарський кодекс України // ВВР України.* — 2003. — № 18; № 19–20; № 21–22; Ст.144.
6. *Грищенко Е. А.* Рынок недвижимости: закономерности становления и функционирования (Вопросы методологии и теории). — Х.: Бизнес-информ, 2002. — 283 с.

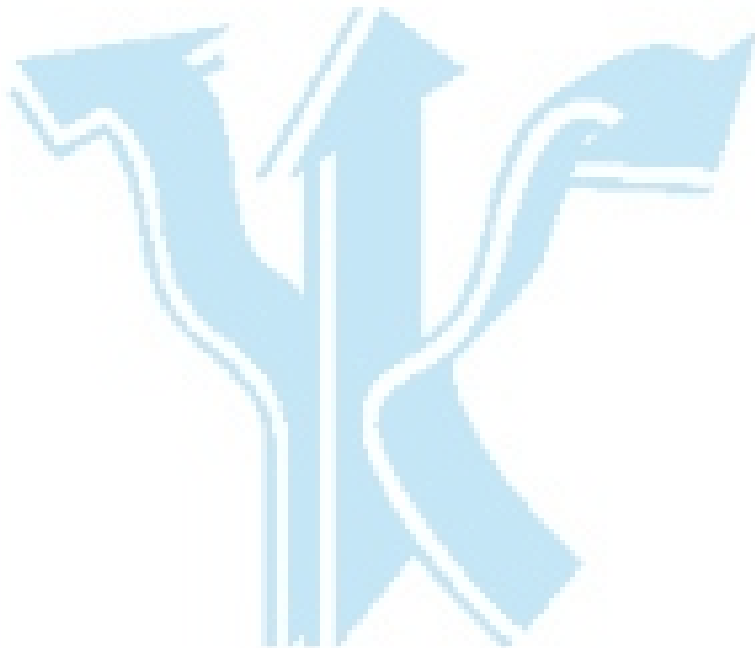
7. Закон України “Про землеустрій” від 22.05.03 № 858-IV // ВВР України. – 2003. – № 125. – Ст. 282.
8. Закон України “Про іпотеку” // ВВР України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
9. Закон України “Про охорону земель” від 19.06.2003 № 962-IV // ВВР України. – 2003. – № 39. – Ст. 349.
10. Закон України “Про оцінку земель” від 11.12.2003 № 1378-IV // ВВР України. – 2004. – № 15. – Ст. 229.
11. *Земельний кодекс України* // ВВР України. – 2002. – № 3–4. – С. 27.
12. *Житловий кодекс України* (Закон України від 30.06.83 № 5464-х (із змін., внесеними законами № 1525-III від 02.03. 2000) // ВВР України. – 2000. – № 20. – Ст.150.; № 762-IV від 15.05., від 19.03. 2009. – № 32–33. – Ст.485)).
13. *Єфремова Л. В., Почелов О. В.* Економіка нерухомості: Конспект лекцій. – Х.: Вид-во ХНЕУ, 2006. – Ч. 1. – 112 с.; Ч. 2. – 112 с.
14. *Кадастр населених пунктів: Підручник / М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, О. Я. Микула, Н. Р. Шпік* – Л.: Новий Світ-2000, 2004. – 392 с.
15. *Коваленко М. А., Радванська А. М.* Ринок нерухомості: фінансові аспекти: Навч. посіб. – Херсон, 2002. – 160 с.
16. *Кузьмін В. В., Лепьохіна О. В.* Ринок нерухомості: Навч. посіб. – Херсон: ПП Вишемирський В. С., 2008. – 220 с.
17. *Мікроекономіка: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича.* – К.: Знання, 2008. – 679 с.
18. *Рудий М. М., Жебка В. В.* Мікроекономіка: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. – К.: Центр учбової л-ри, 2008. – 360 с.
19. *Третяк А. М.* Економіка землекористування та землевпорядкування: Навч. посіб. – К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2004. – 542 с.
20. *Третяк А. М.* Наукові основи землеустрою. – К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2002. – 342 с.
21. *Цивільний кодекс України* // ВВР України. – 2003. – № 40–44., ст. 356.

Додаткова

22. *Гриценко Е. А.* Ринок нерухомості: закономірності становлення та функціонування: Автореф. дис. д-ра екон. наук. – К., 2003. – 32 с.

23. Давимуха С., Дурицький В. Первинний ринок нерухомості на Львівщині: становлення і розвиток // Регіональна економіка. — 2001. — № 1. — С. 46–56.
24. Давимуха С., Дутка І., Дурицький В. Ринок житлової нерухомості на Львівщині: динаміка розвитку // Регіональна економіка. — 2002. — № 1. — С. 46–56.
25. Іпотечний ринок: теоретичні основи іпотеки, іпотечне кредитування, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва. — Навч. посіб. — К., 2005. — 355 с.
26. Йолкіна В. А. Ринок нерухомості в структурі перехідної економіки: Автореф. дис. канд. екон. наук. — Х., 2001. — 20 с.
27. Малий В. Ю. Правове регулювання іпотеки в Україні: Автореф. дис. канд. юрид. наук. — К., 2007. — 20 с.
28. Мухін О. О. Ринок нерухомості в Україні: економічні та регіональні аспекти: Автореф. дис. канд. екон. наук. — К., 2005. — 17 с.
29. Осташко Т. О. Формування ринку землі // Вісник аграрної науки. — 2005. — № 10. — С. 56–60.
30. Продуктивні сили і регіональна економіка: Зб. наук. праць / Ред. Б. М. Данилишин — К., 2007. — 303 с.
31. Реєстрація землі та нерухомості: Навч. посіб. / Р. П. Возняк, Д. І. Гнаткович, А. Я. Сохні, М. В. Шворак. — Л.: ЛДАУ, 2001. — 216 с.
32. Ступень М. Г. Містобудівний кадастр: Навч. посіб. / М. Г. Ступень, І. М. Добрянський, О. Я. Микула, Н. Р. Шпік. — Л.: ЛДАУ, 2003. — 224 с.
33. Каченко Р. О. Організаційно-економічний розвиток регіонального ринку житла (на основі іпотечного кредитування): Автореф. дис. канд. екон. наук. — К., 2008. — 20 с.
34. Третяк А. М. Економіка землекористування та землевпорядкування: Навч. посіб. — К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2004. — 542 с.
35. Третяк А. М. Земельні ресурси України та їх використання: Посібник / А. М. Третяк, Д. І. Бабміндра. — К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003. — 143 с.
36. Третяк А. М. Теоретичні основи землеустрою. — К., 2002. — 152 с.
37. Третяк А. М. Шляхи регулювання ринку землі // Вісн. аграрної науки. — № 10. — С. 62–66.

38. *Третяк А. М., Дорош Й. М.* Ринок землі: обмеження прав власності на землю в зарубіжних країнах та Україні // Вісн. аграрної науки. — 2005. — № 10. — С. 56–60.
39. *Третяк А. М., Дорош О. С.* Управління земельними ресурсами: Навч. посіб. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2006. — 462 с.
40. *Шаркова І. М.* Правове регулювання ринку нерухомості в Україні: Навч. посіб. — К., 2005. — 184 с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Ринок нерухомості (Ринок землі і нерухомості)”	5
Зміст дисципліни “Ринок нерухомості (Ринок землі і нерухомості)”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Теми контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю.....	12
Список літератури	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *А. А. Тютюнник*
Комп'ютерне верстання *С. А. Шередега*

Зам. № ВКЦ-4887

Формат 60 84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.
Ум. друк. арк.1,05. Обл.-вид. арк.0,72. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»